

Bruksela, 8 listopada 2023 r.
(OR. en)

15187/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0902(APP)

AG 136
PE 138
INST 434
FREMP 316

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Rada

Nr poprz. dok.: 9333/22 (EP proposal), 14904/23

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA RADY w sprawie wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, uchylającego decyzję Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom oraz Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do tej decyzji („unijne prawo wyborcze”)
– Debata orientacyjna

1. 3 maja 2022 r. Parlament Europejski przyjął projekt wniosku ustawodawczego dotyczącego nowego prawa wyborczego¹; podstawą wniosku jest art. 223 TFUE.
2. Na posiedzeniu 7 listopada 2022 r. Grupa Robocza do Spraw Ogólnych omówiła główne elementy wniosku, w szczególności przepisy dotyczące ogólnounijnego okręgu wyborczego, progów wyborczych, równości płci i jednego dnia głosowania.

¹ Dok. 9333/22.

3. Rada (do Spraw Ogólnych) omawiała tę kwestię dwukrotnie, na posiedzeniach w dniach 18 października 2022 r. i 27 czerwca 2023 r. Na drugim z tych posiedzeń prezydencja szwedzka przedstawiła wyniki ankiety², które potwierdziły, że między delegacjami istnieją znaczne rozbieżności w odniesieniu do szeregu kwestii. Prezydencja hiszpańska (wtedy – prezydencja nadchodząca) zaznaczyła, że zamierza kontynuować prace nad wnioskiem, opierając się na wynikach ankiety.

4. Jak podkreślono na posiedzeniu Komitetu Stałych Przedstawicieli, które odbyło się w 8 listopada, Rada (do Spraw Ogólnych) przeprowadzi debatę orientacyjną 15 listopada 2023 r. na podstawie przygotowanego przez prezydencję dokumentu do dyskusji i pytań zamieszczonych w załączniku.

² Dok. 10278/2/23 REV 2.

„Europejskie prawo wyborcze”**– dokument prezydencji przygotowujący debatę orientacyjną –**

Prezydencja hiszpańska ogłosiła na początku swojej kadencji, że będzie kontynuować prace nad europejskim prawem wyborczym. Zobowiązała się, z jednej strony, że zaprosi państwa członkowskie do przeprowadzenia w ramach Rady ds. Ogólnych debaty orientacyjnej na temat najważniejszych kwestii z punktu widzenia politycznego, takich jak ogólnounijny okręg wyborczy i listy ponadnarodowe. Z drugiej strony zobowiązała się do przeprowadzenia debaty technicznej poprzez pogrupowanie artykułów, co do których wśród państw członkowskich był największy konsensus w świetle odpowiedzi na ankietę prezydencji szwedzkiej.

W związku z tym pierwszym zobowiązaniem i na podstawie wagi, jaką przykłada PE do tego dossier, oraz jego związku z szerszą debatą na temat przyszłości Europy w kontekście konkluzji COFE, prezydencja hiszpańska uważa, że należy przeprowadzić tę polityczną debatę podczas Rady do Spraw Ogólnych w dniu 15 listopada 2023 r. Debata ma za zadanie doprowadzić do stworzenia wskazówek co do dalszych prac nad tym wnioskiem, w szczególności w odniesieniu do propozycji dotyczących ogólnounijnego okręgu wyborczego i list ponadnarodowych.

Kwestie te były wstępnie omawiane podczas poprzednich prezydencji. Znaczna liczba państw członkowskich stwierdziła, że nie może poprzeć list ponadnarodowych, podczas gdy inna grupa uznała, że Rada bezwzględnie powinna zająć się takimi propozycjami w pogłębiony sposób. W szczególności pierwsza i jedyna debata polityczna na temat proponowanego europejskiego prawa wyborczego odbyła się podczas prezydencji czeskiej w ramach Rady do Spraw Ogólnych w dniu 18 października 2022 r. Państwa członkowskie wyraziły swoje wstępne stanowiska na temat tych kwestii. Odpowiadając na przygotowaną przez prezydencję szwedzką ankietę na temat artykułów proponowanego europejskiego prawa wyborczego, od 13 do 15 państw członkowskich uznało, że każdy ustęp art. 15 – dotyczącego jednego okręgu wyborczego – za „nie do przyjęcia”, między innymi z uwagi na poważne problemy prawne i instytucjonalne na szczeblu krajowym.

Prezydencja hiszpańska uważa, że harmonizacja systemów wyborczych państw członkowskich podczas wyborów europejskich jest rozsądnym, długoterminowym celem, a jednocześnie prezydencja rozumie potrzebę zachowania procedur wyborczych różnych państw członkowskich, które często mają związek z ich odpowiednimi ramami konstytucyjnymi. Parlament Europejski proponuje utworzenie ogólnounijnego okręgu wyborczego(art. 15) o następujących cechach: 28 mandatów (przynajmniej w pierwszych wyborach) obsadzanych przez osoby wybierane przez obywateli europejskich w drodze głosowania odrębnego od ich głosowania na listy krajowe (art. 12 ust. 1). Głosując w ramach ogólnounijnego okręgu wyborczego, obywatele wybieraliby pomiędzy szeregiem ponadnarodowych list stworzonych przez różne europejskie podmioty wyborcze (partie, koalicje, ugrupowania itp.; art. 2) startujące w wyborach.

Listy ponadnarodowe, z 28 kandydatami, byłyby listami zamkniętymi, oznaczonymi na karcie do głosowania logo europejskiego podmiotu wyborczego. Listy te byłyby podzielone na trzy sekcje po trzy mandaty, a w każdej sekcji byłiby kandydaci pochodzący z trzech grup państw członkowskich, które to grupy byłyby utworzone zgodnie z liczebnością populacji. Podział mandatów odbywałby się z wykorzystaniem metody D'Hondta.

Prezydencja hiszpańska ma zamiar kontynuować prace techniczne na podstawie odpowiedzi na ankietę prezydencji szwedzkiej. A zatem można zacząć prace nad artykułami dotyczącymi zakazu podwójnego głosowania (art. 4 ust. 2 i art. 4 ust. 3) i dostępności głosowania (art. 7). W przypadku konsensusu można rozważyć przeprowadzenie dyskusji na temat innych grup artykułów dotyczących płci, kampanii wyborczej lub ogłoszenia wyników. Należy zauważyć, że dyskusje techniczne nie będą się skupiać na brzmieniu artykułów, ale raczej na tym, które elementy merytoryczne są do przyjęcia, tak by dokonywać postępów w dyskusjach nad tekstem.

Pytania na debatę w Radzie

- *Czy według państw członkowskich możliwe jest dokonanie postępów w dyskusjach nad bardziej politycznymi kwestiami prawa wyborczego?*
 - *Czy państwa członkowskie zgadzają się co do podstawowej propozycji dotyczącej list ponadnarodowych i ogólnounijnego okręgu wyborczego? Czy problemy mają głównie charakter techniczny?*
-